

Підстави для звільнення військовослужбовців в умовах воєнного стану

21 липня 2023 року нарешті набули чинності два важливих Закони України № 2995 та № 3096, якими розширено перелік підстав для звільнення військовослужбовців.

Законом № 2995 передбачено можливість для тимчасово непридатних військових звільнитись зі служби.

Але тут відразу потрібно уточнити, що звільнення відбувається не у відставку, а в запас. Відповідно, якщо через 6-12 місяців, після переогляду ВЛК, такий військовослужбовець буде визнаний придатним, його можуть знову призвати до служби.

Законом № 3096 передбачено, що з військової служби можуть звільнитися військовослужбовці, "якщо їхні близькі родичі (чоловік, дружина, син, донька, батько, мати, дід, баба або рідний (повнорідний, неповнорідний) брат чи сестра) загинули або пропали безвісти під час здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, а також під час забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії проти України під час дії воєнного стану".

Така підстава буде діяти як для мобілізованих, так і для контрактників

Нагадаємо інші підстави для звільнення, які діють станом на серпень 2023 року:

Для військовослужбовців, призваних під час мобілізації:

1. За віком: граничний вік перебування на службі – 60 років.
2. За станом здоров'я: на підставі висновку (постанови) військово-лікарської комісії про непридатність до військової служби з виключенням з військового обліку.
3. У зв'язку з набранням законної сили обвинувальним вироком суду, яким призначено покарання у виді позбавлення волі, обмеження волі або позбавлення військового звання.
4. У зв'язку з сімейними обставинами та відсутністю бажання продовжити службу. До таких сімейних обставин відносяться:
  - у зв'язку з вихованням дитини з інвалідністю віком до 18 років;
  - у зв'язку з вихованням дитини, хворої на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку та тяжкі захворювання, згідно з переліком;
  - у зв'язку з необхідністю здійснення постійного догляду за хворою дружиною (чоловіком), дитиною, а також батьками своїми чи дружини (чоловіка), що підтверджується відповідним медичним висновком медико-соціальної експертної комісії або лікарсько-консультативної комісії закладу охорони здоров'я;
  - у зв'язку з наявністю дружини (чоловіка) із числа осіб з інвалідністю та/або одного із своїх батьків чи батьків дружини (чоловіка) із числа осіб з інвалідністю I чи II групи;
  - у зв'язку з необхідністю здійснення опіки над особою з інвалідністю, визнаною судом недієздатною;
  - у зв'язку з необхідністю здійснення постійного догляду за особою з інвалідністю I групи;
  - у зв'язку з необхідністю здійснення постійного догляду за особою з інвалідністю II групи або за особою, яка за висновком медико-соціальної експертної комісії або лікарсько-консультативної комісії закладу охорони здоров'я потребує постійного догляду, у разі відсутності інших осіб, які можуть здійснювати такий догляд;
  - військовослужбовці-жінки - у зв'язку з вагітністю;
  - військовослужбовці-жінки, які перебувають у відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, а також якщо дитина потребує домашнього догляду тривалістю, визначеною в медичному висновку, але не більш як до досягнення нею шестирічного віку;

- один із подружжя, обоє з яких проходять військову службу і мають дитину (дітей) віком до 18 років;
- військовослужбовці, які самостійно виховують дитину (дітей) віком до 18 років;
- перебування на утриманні військовослужбовця трьох і більше дітей віком до 18 років.

Для військовослужбовців контрактної служби:

1. За віком: граничний вік перебування на службі – 60 років.
2. За станом здоров'я: на підставі висновку (постанови) військово-лікарської комісії про непридатність до військової служби з виключенням з військового обліку.
3. У зв'язку з набранням законної сили обвинувальним вироком суду, яким призначено покарання у виді позбавлення волі, обмеження волі або позбавлення військового звання.
4. У зв'язку з сімейними обставинами та відсутністю бажання продовжити службу. До таких сімейних обставин відноситься:
  - у зв'язку з вихованням дитини з інвалідністю віком до 18 років;
  - у зв'язку з вихованням дитини, хворої на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку та тяжкі захворювання, згідно з переліком;
  - у зв'язку з необхідністю здійснення постійного догляду за хворою дружиною (чоловіком), дитиною, а також батьками своїми чи дружини (чоловіка), що підтверджується відповідним медичним висновком медико-соціальної експертної комісії або лікарсько-консультативної комісії закладу охорони здоров'я;
  - у зв'язку з необхідністю здійснення опіки над особою з інвалідністю, визнаною судом недієздатною;
  - у зв'язку з необхідністю здійснення постійного догляду за особою з інвалідністю I групи;
  - у зв'язку з необхідністю здійснення постійного догляду за особою з інвалідністю II групи або за особою, яка за висновком медико-соціальної експертної комісії або лікарсько-консультативної комісії закладу охорони здоров'я потребує постійного догляду, у разі відсутності інших осіб, які можуть здійснювати такий догляд;
  - військовослужбовці-жінки - у зв'язку з вагітністю;
  - військовослужбовці-жінки, які перебувають у відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, а також якщо дитина потребує домашнього догляду тривалістю, визначеною в медичному висновку, але не більш як до досягнення нею шестирічного віку;
  - один із подружжя, обоє з яких проходять військову службу і мають дитину (дітей) віком до 18 років;
  - військовослужбовці, які самостійно виховують дитину (дітей) віком до 18 років;
5. За власним бажанням (для військовослужбовців із числа іноземців та осіб без громадянства, які проходять військову службу за контрактом у Збройних Силах України).